

EXPUNERE DE MOTIVE

Adoptarea prin referendumul național din data de 18-19 noiembrie 2003 a legii de revizuire a Constituției României a evidențiat o dată în plus voința fermă a României de a se integra pe deplin în spațiul de libertate, securitate și justiție al Uniunii Europene.

În contextul negocierilor de aderare sa impus revizuirea cadrului constituțional și sub aspectul extrădării cetățenilor români. Astfel legea fundamentală republicată, după ce statuează regula potrivit căreia cetățenii români nu pot fi extrădați (și expulzați) din România, prevede la art.19 alin.(2) ca „prin derogare de la prevederile alineatului (1), cetățenii români pot fi extrădați în baza convențiilor internaționale la care România este parte, în condițiile legii și pe bază de reciprocitate.”

Față de prevederile constituționale, care reclamau instituirea unui cadru legal care să reglementeze în mod expres, condițiile în care cetățenii români pot fi extrădați din România, a fost adoptată Legea nr.30/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, lege organică, care stabilește cadrul juridic al condițiilor de extrădare a cetățenilor români.

Din analiza prevederilor art.19 din Constituție raportate la prevederile art.24 din Legea nr.302/2004 și ale art.2 din Legea nr.80/1997 pentru ratificarea Convenției europene de extrădare, încheiată la Paris la 13 decembrie 1957, și a protocoalelor sale adiționale, încheiate la Strasbourg la 15 octombrie 1975 și la 17 martie 1978, , rezultă faptul că extrădarea din România a unui cetățean român poate fi acordată numai dacă sunt întrunite cumulativ, cel puțin trei condiții: să existe, în relația cu statul solicitant, o convenție care să permită extrădarea propriilor cetățeni, să existe reciprocitate și să fie îndeplinită cel puțin una din condițiile menționate la art.24 din legea nr.302/2004.

Condițiile limitative impuse de legea fundamentală exclud riscul extrădării cetățenilor români către state care nu împărtășesc aceleași valori democratice, întrucât din cele expuse mai sus, corelate cu prevederile constituționale, rezultă că extrădarea cetățenilor români se va acorda numai către statele solicitante care-și extrădează proprii cetățeni.

În ceea ce privește cooperarea judiciară internațională în materia extrădării între România și statele membre Uniunii Europene, aceasta are la bază, în această etapă a procesului de integrare europeană, Convenția europeană de extrădare, încheiată la Paris la 13 decembrie 1957 și Protocoalele sale adiționale, încheiate la Strasbourg la 15 octombrie 1975 și la 17 martie 1957, ratificate prin legea nr.80/1997.

Trebuie ținut cont de faptul că declarația României formulată în baza articolului 6 paragraful 1 litera a) din Convenția europeană de extrădare nu permitea extrădarea propriilor cetățeni, ceea ce relevă faptul că una dintre condițiile impuse de lege nu este îndeplinită, respectiv nu există norme convenționale care să permită extrădarea cetățenilor români către statele Uniunii Europene.

Având în vedere că neextrădarea propriilor cetățeni este recunoscută la nivelul Uniunii europene ca unul dintre obstacolele importante în cadrul unei cooperări strânse în

lupta împotriva criminalității transnaționale, obstacol care este numai parțial depășit prin aplicarea principiului „aut dedere, aut iudicare”, apreciem că în relația cu statele care împărtășesc aceleași valori, în condițiile revizuirii Constituției, s-a impus modificarea declarației României la articolul 6 paragraful 1 litera a) din Convenția europeană de extrădare.

Îndeplinirea cu bună credință a obligațiilor asumate de statul român în procesul de integrare în uniunea Europeană, constituie un argument în plus pentru modificarea legii de ratificare a convenției europene de extrădare, cu atât mai mult cu cât în lipsa unei astfel de modificări, noile prevederi constituționale nu ar avea finalitatea urmărită de legiuitor la momentul revizuirii legii fundamentale.

Pentru aceleași argumente, s-a impus și modificarea alin.(3) a art.2 din Legea nr.80/1997, în sensul că în cazul în care se va solicita tranzitarea teritoriului României, pentru un cetățean român, aceasta se va acorda numai în același condiții în care se acordă și extrădarea unui cetățean român.

Față de cele prezentate mai sus a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU - TARICEANU